

“Με καθυστερήσεις και πισωγυρίσματα ο Σταθμός Βενιζέλου δεν θα ολοκληρωθεί ούτε το 2024”, τονίζουν οι αρχαιολόγοι

2020/05/26 11:18 στην κατηγορία MMM

Το θέμα των αρχαιοτήτων σε τίποτα δεν εμποδίζει το έργο του μετρό Θεσσαλονίκης και την ολοκλήρωση των άλλων σταθμών, έτσι που θα μπορούσαν αυτοί κάλλιστα να έχουν ολοκληρωθεί και να λειτουργούν έως το τέλος του 2020, επισημαίνει σε ανακοίνωσή του ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων (ΣΕΑ).

Ειδικότερα, όπως τονίζεται σε σχετική ανακοίνωση του ΣΕΑ, «η αποκάλυψη του μοναδικού για τη σημασία του Βυζαντίου, του γνωστού πλέον σε όλους ιστορικού σταυροδρομιού της εμβληματικής Μέσης Οδού των Βυζαντινών, έχει ολοκληρωθεί ήδη από τον Δεκέμβριο του 2012 και η δημοσιοποίησή του έχει προκαλέσει το ενδιαφέρον του επιστημονικού κόσμου, αλλά και τον θαυμασμό του ευρύτερου κοινού, λόγω της αδιαμφισβήτητης πλέον σημασίας του και της εντυπωσιακής του διατήρησης.

Με την προηγούμενη τεχνική λύση, που προέβλεπε τη λειτουργία του Σταθμού Βενιζέλου παράλληλα με την κατά χώραν διατήρηση του μνημειακού συνόλου στον Σταθμό, το έργο του Μετρό Θεσσαλονίκης είχε ήδη δρομολογηθεί με σκοπό την έγκαιρη ολοκλήρωσή του, μια λύση εκ των πραγμάτων οικονομικότερη από άποψη κόστους και λιγότερο χρονοβόρα.

Οι προπαρασκευαστικές εργασίες στο πλαίσιο αυτής της λύσης είχαν ξεκινήσει το 2017 και ολοκληρώθηκαν τον Δεκέμβριο του 2019, αφού προηγουμένως είχαν πραγματοποιηθεί οι τεχνικές εργασίες στα φρεάτια, η προσωρινή κατάχωση των αρχαιοτήτων και η κατασκευή πλάκας οροφής.

Μετά, όμως, την εξαγγελία του πρωθυπουργού τον Σεπτέμβριο του 2019 για απόσπαση των αρχαιοτήτων και κατασκευή του Σταθμού με επανατοποθέτησή τους, και τη νέα Υ.Α., ύστερα από την γνωμοδότηση του ΚΑΣ τον περασμένο Δεκέμβριο για απόσπαση των αρχαιοτήτων στον Σταθμό Βενιζέλου, το έργο αντιμετωπίζει ένα μεγάλο πισωγύρισμα.

Με αυτήν την αλλαγή πλεύσης στην πορεία του έργου, για μια ακόμη φορά **οι αρχαιότητες εμφανίζονται ως το τέλει άλλοθι, «εργαλειοποιούνται»**

δηλαδή σύμφωνα και με τη συνήθη έκφραση της σημερινής πολιτικής ηγεσίας του ΥΠΠΟΑ, και «ευθύνονται» για τις καθυστερήσεις στο έργο του μετρό Θεσσαλονίκης.

Στο ίδιο πλαίσιο επίσης «αναλογούν» δήθεν στις αρχαιότητες και οι αποζημιώσεις που ζητά η ανάδοχος εταιρεία για την τριετία 2016-2019, ενώ αυτές αφορούν μελέτες που καθυστέρησαν να εγκριθούν και αφορούν άλλους σταθμούς, όπως λ.χ. την αλλαγή σχεδιασμού στον Σταθμό Αγίας Σοφίας προκειμένου να αναδειχθούν οι εκεί αρχαιότητες, παράλληλα με τη λειτουργία του ομώνυμου Σταθμού αλλά και τη μη συμβασιοποίηση του ανασχεδιασμού του Σταθμού Βενιζέλου.

Είναι προφανές, όμως, ότι **το θέμα των αρχαιοτήτων, σε τίποτα δεν εμποδίζει το έργο του μετρό** και την ολοκλήρωση των άλλων σταθμών, έτσι που θα μπορούσαν αυτοί κάλλιστα να έχουν ολοκληρωθεί και να λειτουργούν έως το τέλος του τρέχοντος έτους, ενώ παράλληλα θα πραγματοποιούνταν οι απαραίτητες εργασίες στο σκάμμα του Σταθμού Βενιζέλου, σύμφωνα με τον σχεδιασμό της λύσης της κατά χώραν διατήρησης του μνημειακού συνόλου.

Χαρακτηριστικό και χιλιοειπωμένο άλλωστε, είναι το παράδειγμα του Σταθμού στο Μοναστηράκι, που ολοκληρώθηκε, με εντυπωσιακό μάλιστα αποτέλεσμα και αναβάθμιση της περιοχής, αφού λειτουργούσε πλέον το μετρό της Αθήνας.

Σε όλα αυτά τα αναπάντητα ερωτήματα και τις εμμονές, παράλληλα με την εκκωφαντική σιωπή και αδιαφορία του υπουργείου απέναντι σε έναν μεγάλο αριθμό ψηφισμάτων, που ξεπερνούν τα 30, ποικίλες διαμαρτυρίες και εκδηλώσεις συμπράστασης φορέων του επιστημονικού κόσμου σε τοπικό και διεθνές επίπεδο, τη συγκέντρωση πάνω από 20.000 υπογραφών για τη διατήρηση των αρχαιοτήτων στη θέση τους, με έκπληξή μας πληροφορηθήκαμε, στις 22 Μαΐου, την τοποθέτηση του αρμόδιου υπουργού Συγκοινωνιών και Υποδομών στη Βουλή των Ελλήνων σχετικά με τη διατήρηση των «αρχαιολογιών», όπως χαρακτηριστικά ανέφερε, όπου για μία ακόμη φορά επιρρίπτονται οι ευθύνες στην Αρχαιολογική Υπηρεσία και στην προσπάθεια διατήρησης και προστασίας του μοναδικού μνημειακού βυζαντινού συνόλου in situ, ψευδείς, δηλαδή, κατηγορίες, για τις οποίες ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων οφείλει να αποκαταστήσει την αλήθεια για τα εξής:

Η άποψη ότι δεν υπάρχουν ολοκληρωμένες μελέτες για τη διατήρηση των αρχαίων in situ στον Σταθμό Βενιζέλου, είναι μια σοφιστεία που επαναλαμβάνεται, ενώ έχει επανειλημμένως διαψευστεί από τους ειδικούς, εφόσον η μελέτη παρουσιάστηκε από το εξειδικευμένο μελετητικό γραφείο, όπου είχε ανατεθεί, ενώπιον των ειδικών μηχανικών στο Πολυτεχνείο του ΑΠΘ.

Οι μελέτες μάλιστα αυτές υπήρχαν και επεστράφησαν με παρατηρήσεις και ερωτήσεις τον περασμένο Αύγουστο, απαντήθηκαν από τον μελετητή τον Σεπτέμβριο και παραδόθηκαν πλήρεις και έτοιμες για την εφαρμογή τους, πριν από

την εξαγγελία του Πρωθυπουργού για τη λύση της απόσπασης τον Σεπτέμβρη του 2019, που επέφερε το πισωγύρισμα στο έργο του μετρό.

Η άλλη άποψη ότι δεν υπάρχουν στατικές μελέτες ΟΜ2, επίσης δεν ευσταθεί καθώς αυτές έχουν ήδη παρουσιασθεί στο κοινό, ακόμη και στον ημερήσιο τύπο.

Η αναφορά του υπουργού ότι κατά την επίσκεψή του στη Θεσσαλονίκη, άμα τη αναλήψει των καθηκόντων του, δεν μπόρεσε να δει τις αρχαιότητες, τις οποίες, ωστόσο, θα είναι δυνατόν να επισκεφθεί στην τωρινή του επίσκεψη, φανερώνει ει μη τι άλλο ελλιπέστατη γνώση του θέματος, εφόσον οι ανασκαφικές εργασίες είχαν ολοκληρωθεί από το 2016 και έκτοτε είχε ήδη εφαρμοσθεί η μελέτη της προσωρινής τους κατάχωσης και η τοποθέτηση της πλάκας οροφής, στο πλαίσιο της εγκεκριμένης μελέτης κατασκευής του σταθμού με τα αρχιτεκτονικά κατάλοιπα στη θέση τους.

Θεωρίες και ανακρίβειες που επανειλημμένως ακούγονται υποστηρίζοντας ότι δήθεν οι αρχαιότητες κινδυνεύουν, ότι θα υποστούν καθιζήσεις κ.λπ. έχουν επιλυθεί με την υπάρχουσα μελέτη. Εμείς γνωρίζουμε αρχαιολόγους σε όλον τον κόσμο που μιλούν για τον κίνδυνο καταστροφής των αρχαίων με την απομάκρυνσή τους. Ποιοι είναι οι αρχαιολόγοι που μιλούν για τον κίνδυνο καταστροφής των αρχαίων με την διατήρησή τους;

Με τις καθυστερήσεις και τα πισωγυρίσματα αυτά, ένα είναι βέβαιο, ότι **ο Σταθμός δεν είναι δυνατόν να έχει ολοκληρωθεί τον Απρίλιο του 2024**. Και εδώ υπενθυμίζουμε το διάστημα δύο μηνών που χρειάστηκαν από τη συνεδρίαση του ΚΑΣ της 18ης Δεκεμβρίου έως την έκδοση της σχετικής Υ.Α., την καθυστέρηση ολοκλήρωσης της μελέτης απόσπασης των αρχαιοτήτων επί ένα σχεδόν εξάμηνο και το αμφίβολο του χρόνου που προβλέπεται, αν τελικώς προβλέπεται, για την υποβολή και έγκριση της μελέτης επανατοποθέτησης των αρχαίων στη νέα τους θέση.

Ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων, έχοντας στο πλάι του τον επιστημονικό κόσμο, ειδικούς επιστήμονες και έγκυρους μελετητές του Βυζαντίου, ποικίλους φορείς αλλά και την υποστήριξη μηχανικών του ΑΠΘ περί του εφικτού της λύσης για τη διατήρηση του μοναδικού μνημειακού συνόλου του εκτεταμένου παλίμψηστου και μνημειώδους αρχιτεκτονικού συνόλου 6 αιώνων, από τον 4ο έως τον 9 αι. μ.Χ., που έφερε στο φως η ανασκαφή ανάμεσα στα διαφράγματα του Σταθμού Βενιζέλου, θα συνεχίσει, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, κάθε δυνατή προσπάθεια για την υλοποίηση της λύσης της διατήρησης και ανάδειξης των αρχαιοτήτων στη θέση τους στον Σταθμό, **με πρώτη κίνηση την προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας** και με κάθε άλλη νόμιμη ενέργεια για να μην καταστραφεί η Μέση Οδός των Βυζαντινών.

Στην περίπτωση που συμβεί αυτό, η χώρα μας θα εκτεθεί ανεπανόρθωτα σε διεθνές

επίπεδο, και φυσικά θα έχει δια παντός απονομιμοποιηθεί κάθε προσπάθεια προστασίας αρχαιοελληνικών ή βυζαντινών μνημείων στην αλλοδαπή».